

Uz tugu i mjere prisile Iranci se na godišnjicu smrti sjećaju Mahse Amini

Kategorija: SVIJETAžurirano: Subota, 16 Rujan 2023 09:34

Objavljeno: Subota, 16 Rujan 2023 09:34

Iranci u zemlji i inozemstvu obilježavaju u subotu prvu godišnjicu smrti u policijskom pritvoru mlade Kurdkinje Mahse Amini, a aktivisti su upozorili na ponovne mjere prisile čiji je cilj spriječiti oživljavanje prosvjeda koji su potresli velike iranske gradove prošle godine.

Amini, 22-godišnja iranska Kurdkinja, umrla je nekoliko dana nakon što ju je uhitila vjerska policija zbog navodnog kršenja strogih kodeksa odijevanja za žene koji su na snazi nakon revolucije 1979. godine. Njezina obitelj kaže da je umrla od udarca u glavu, no iranske vlasti to osporavaju.

Bijes zbog njezine smrti brzo se pretvorio u višetjedne prosvjede koji su kršili tabue jer su žene trgale svoja pokrivala za glavu u otvorenom izazovu vlasti Islamske republike pod vrhovnim vođom ajatolahom Alijem Khameneijem.

Ali nakon nekoliko mjeseci izgubili su zamah suočeni s odgovorom vlasti u kojem su snage sigurnosti ubile 551 prosvjednika, prema norveškoj organizaciji Iran Human Rights (IHR), i uhitile više od 22.000, prema Amnesty Internationalu.

Iranske vlasti kažu da su deseci pripadnika sigurnosti također ubijeni u, kako ih opisuju, "neredima" koje su potaknule strane vlade i neprijateljski nastrojeni mediji.

Sedmorica muškaraca pogubljena su nakon što su osuđeni u slučajevima povezanim s prosvjedima.

Aktivisti kažu da su vlasti ponovno počele pojačano gušiti Irance uoči godišnjice, vršeći pritisak na rođake ubijenih u prosvjedima u pokušaju da ih spriječe da progovore.

Human Rights Watch sa sjedištem u New Yorku rekao je da su članovi obitelji najmanje 36 osoba ubijenih ili pogubljenih u obračunu vlasti s prosvjednicima ispitani, uhićeni, procesuirani ili osuđeni na zatvorsku kaznu tijekom prošlog mjeseca.

"Iranske vlasti pokušavaju obuzdati neslaganje kako bi spriječile javnu komemoraciju smrti Mahse Jine Amini u pritvoru, koja je postala simbol vladinog sustavnog ugnjetavanja žena, nepravde i nekažnjivosti", rekla je HRW-ova viša istraživačica za Iran, Tara Sepehri Far.

Dvije novinarkе koje su najviše učinile za objavljivanje slučaja Amini – Niloufar Hamedi i Elahe Mohammadi koje su izvještavale iz njezine bolnice i sa sprovoda – u zatvoru su već gotovo godinu dana. Još jedna novinarka, Nazila Maroufian koja je intervjuirala Amininog oca Amjada, više je puta uhićena.

Amjad Amini rekao je perzijskim medijima izvan Irana da planira kasnije u subotu održati komemoraciju za svoju kćer u rodnom gradu Saqezu u zapadnom Iranu naseljenom Kurdima.

Mediji, uključujući praški Radio Farda, prenijeli su da su ga pozvali obavještajni dužnosnici nakon njegove objave.

On nije uhićen, ali je jedan od Aminijevih ujaka, Safa Aeli, pritvoren u Saqezu 5. rujna.

Uz tugu i mjere prisile Iranci se na godišnjicu smrti sjećaju Mahse Amini

Kategorija: SVIJETAžurirano: Subota, 16 Rujan 2023 09:34

Objavljeno: Subota, 16 Rujan 2023 09:34

Prema kurdskoj novinskoj kući Hengaw, vlada je poslala dodatne sigurnosne snage u Saqez i druge gradove u zapadnom Iranu koji bi mogli postati žarišta.

Dok se neke žene još uvijek vidaju u javnosti bez marama, osobito u bogatim, tradicionalno liberalnim područjima sjevernog Teherana, parlament kojim dominiraju konzervativci trenutno razmatra nacrt zakona koji bi nametnuo daleko strože kazne za nepoštivanje.

"Islamska republika udvostručuje represiju i odmazdu nad svojim građanima i nastoji uvesti nove i drakonske zakone koji dodatno ograničavaju prava žena i djevojčica", rekla je Sara Hossain, predsjedavajuća UN-ove misije za utvrđivanje činjenica osnovane nakon obračuna iranske vlasti s prosvjednicima.

Pod sloganom "Izgovori njezino ime!", očekuju se komemorativni skupovi iranskih iseljenika, a velike demonstracije u Parizu i Torontu.

Amnesty International optužio je iranske vlasti da su počinile "niz zločina prema međunarodnom pravu kako bi iskorijenile bilo kakav izazov njihovom željeznom stisku" i upozorio da niti jedan dužnosnik nije bio pod istragom zbog smrti Mahse Amini ili gušenja prosvjeda.

"Obljetnica nudi snažan podsjetnik za zemlje diljem svijeta o potrebi pokretanja kaznenih istraga pod univerzalnom jurisdikcijom gnusnim zločinima koje su počinile iranske vlasti", rekla je zamjenica direktora Amnestyja za Bliski istok i Sjevernu Afriku, Diana Eltahawy. (Hina)

